

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра соціальних та поведінкових наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

 Наталія КИРИЧЕНКО

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 20 МІКРОЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень початковий рівень (короткий цикл), перший (бакалаврський)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(освітньо-професійна програма) «Фінанси, банківська справа та страхування

факультет економічний

(назва факультету)

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Мікроекономіка»
(назва навчальної дисципліни)
для здобувачів вищої освіти економічного факультету
освітній рівень перший (бакалаврський)
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Розробник: *Михайло ОРЛИК, Phd. екон. наук, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук, доцент*

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальних та поведінкових наук

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри _____
«29» серпня 2025 року

_____ Інна ВАРНАВСЬКА

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Затверджено на Вченій раді економічного факультету

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,0 кр.	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових частин – 2	Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>реферат</u> (назва)		2-й	3-й
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	
		3-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: <u>початковий рівень (короткий цикл), перший (бакалаврський)</u>	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	12 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		60 год.	98 год.
Індивідуальні завдання:			
–	–		
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50%

для заочної форми навчання – 25%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування ринково орієнтованого економічного світогляду, знань і компетентностей щодо закономірностей поведінки економічних суб'єктів та економічних процесів на мікрорівні.

Завдання: оволодіння студентами інструментарієм мікроекономічного аналізу і прийняття оптимальних рішень, обґрунтування економічного вибору з точки зору домогосподарства, фірми, держави в умовах обмеженості ресурсів і альтернативних можливостей їх використання.

Сформувані компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки та фінансів за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури, зокрема в аграрній сфері.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання (зокрема фінанси аграрних підприємств), фінанси домогосподарств, фінансові (фондові) ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового (фондового) ринку.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, зокрема підприємств аграрної сфери.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Набути програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних та фінансових систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. ПР06

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. Основи функціонування економічної системи на мікрорівні

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки

Розглядаються основні категорії (дефіцитність, альтернативні витрати, раціональний вибір), а також методи аналізу: граничний підхід, економічне моделювання, принцип рівноваги та «за інших рівних умов».

Тема 2. Теорія поведінки споживача

Аналізуються принципи вибору споживача в умовах обмеженості ресурсів. Розглядаються категорії корисності (кардиналістський і ординалістський підходи), криві байдужості, бюджетне обмеження та умови рівноваги споживача. Вивчається вплив доходу та цін на структуру споживання (ефекти доходу та заміщення).

Тема 3. Попит і пропозиція, їх взаємодія

Розкривається сутність попиту і пропозиції, їх функції та чинники зміни. Досліджується механізм встановлення ринкової рівноваги, вплив державного втручання (податки, субсидії, цінові обмеження), а також наслідки порушення рівноваги.

Тема 4. Теорія еластичності попиту і пропозиції

Вивчаються види еластичності (цінова, доходу, перехресна), методи їх вимірювання та економічне значення. Аналізується вплив еластичності на доходи виробників, податкову політику та прийняття управлінських рішень.

Тема 5. Фірма як суб'єкт ринкових відносин

Розглядається економічна природа фірми, її функції, цілі (максимізація прибутку, виручки, ринкової частки) та організаційні форми. Аналізується роль фірми у формуванні пропозиції та її взаємодія з іншими суб'єктами ринку.

Тема 6. Мікроекономічна модель фірми

Вивчається виробнича функція, ізокванти, ізокости та умови оптимального поєднання ресурсів. Аналізується поведінка фірми у короткостроковому та довгостроковому періодах, принципи максимізації прибутку та мінімізації витрат.

Тема 7. Витрати і результати виробництва

Розглядаються види витрат (постійні, змінні, середні, граничні), їх динаміка та взаємозв'язок. Аналізується ефект масштабу, економія та дезекономія на масштабі, а також показники результативності діяльності фірми.

Змістова частина 2. Фірма як ринкова структура

Тема 8. Ринок досконалої конкуренції

Характеризуються умови існування досконалої конкуренції, особливості ціноутворення та поведінки фірм. Аналізується коротко- і довгострокова рівновага, ефективність розподілу ресурсів та умови виходу і входу на ринок.

Тема 9. Монопольний ринок

Досліджується діяльність єдиного виробника, механізми встановлення ціни та обсягу виробництва. Розглядаються джерела монопольної влади, цінова дискримінація та втрати суспільного добробуту.

Тема 10. Олігополія

Аналізується ринок з обмеженою кількістю великих фірм, де значну роль відіграє стратегічна взаємодія. Вивчаються моделі Курно, Бертрана, ламаної кривої попиту, а також можливості координації та змови.

Тема 11. Монополістична конкуренція

Розглядається ринок із великою кількістю виробників диференційованої продукції. Аналізуються нецінова конкуренція, роль реклами, короткострокова і довгострокова рівновага та надлишкові виробничі потужності.

Тема 12. Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці

Досліджуються особливості попиту і пропозиції на фактори виробництва. Аналізується ринок праці, формування заробітної плати, граничний продукт праці, а також вплив профспілок і держави.

Тема 13. Ринок капіталу. Ринок землі

Розглядаються механізми формування попиту і пропозиції на капітал, процентна ставка, інвестиційні рішення. Аналізується ринок землі, земельна рента та особливості використання природних ресурсів.

Тема 14. Загальна рівновага конкурентних ринків

Вивчається взаємозв'язок усіх ринків в економіці, моделі загальної рівноваги, ефективність Парето та умови оптимального розподілу ресурсів.

Тема 15. Функції держави у ринковій економіці

Розкривається роль держави у забезпеченні ефективного функціонування ринку: корекція ринкових провалів, перерозподіл доходів, стабілізація економіки та регулювання зовнішніх ефектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самот. робота		лекції	практичні	самот. робота
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістова частина 1. Загальні основи функціонування економічної системи на мікрорівні								
Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	7	2	-	4	8	2		7
Тема 2. Теорія поведінки споживача	10	2	2	5	10		2	7
Тема 3. Попит і пропозиція, їх взаємодія	9	2	2	4	9	2		7
Тема 4. Теорія еластичності попиту і пропозиції	9	2	2	4	9		2	7
Тема 5. Фірма як суб'єкт ринкових відносин	8	2	2	5	8	2		7
Тема 6. Мікроекономічна модель фірми	9	2	2	4	9		2	7
Тема 7. Витрати і результати виробництва	8	2	2	4	7			6
Разом за змістовою частиною 1	60	14	14	30	60	6	6	48
Змістова частина 2. Фірма як ринкова структура								
Тема 8. Ринок досконалої конкуренції	8	2	2	4	7	2		6
Тема 9. Монопольний ринок	7	2	2	4	7		2	6
Тема 10. Олігополія	6	2	2	3	7		2	6
Тема 11. Монополістична конкуренція	7	2	2	3	7			6
Тема 12. Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці	9	2	2	4	8	2	2	6
Тема 13. Ринок капіталу. Ринок землі	9	2	2	4	9	2		7
Тема 14. Загальна рівновага конкурентних ринків	7	2	2	4	7		-	6
Тема 15. Функції держави у ринковій економіці	7	2	2	4	8		-	7
Разом за змістовою частиною 2	60	16	16	30	60	6	4	50
Усього годин	120	30	30	60	120	12	10	98

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	2
2	Тема 2. Теорія поведінки споживача	2
3	Тема 3. Попит і пропозиція, їх взаємодія	2
4	Тема 4. Теорія еластичності попиту і пропозиції	2
5	Тема 5. Фірма як суб'єкт ринкових відносин	2
6	Тема 6. Мікроекономічна модель фірми	2
7	Тема 7. Витрати і результати виробництва	2
8	Тема 8. Ринок досконалої конкуренції	2
9	Тема 9. Монопольний ринок	2
10	Тема 10. Олігополія	2
11	Тема 11. Монополістична конкуренція	2
12	Тема 12. Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці	2
13	Тема 13. Ринок капіталу. Ринок землі	2
14	Тема 14. Загальна рівновага конкурентних ринків	2
15	Тема 15. Функції держави у ринковій економіці	2
	Разом	30

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки	2
2	Тема 2. Теорія поведінки споживача	2
3	Тема 3. Попит і пропозиція, їх взаємодія	2
4	Тема 4. Теорія еластичності попиту і пропозиції	2
5	Тема 5. Фірма як суб'єкт ринкових відносин	2
6	Тема 6. Мікроекономічна модель фірми	2
7	Тема 7. Витрати і результати виробництва	2
8	Тема 8. Ринок досконалої конкуренції	2
9	Тема 9. Монопольний ринок	2
10	Тема 10. Олігополія	2
11	Тема 11. Монополістична конкуренція	2
12	Тема 12. Загальна характеристика факторних ринків. Ринок праці	2
13	Тема 13. Ринок капіталу. Ринок землі	2
14	Тема 14. Загальна рівновага конкурентних ринків	2
	Тема 15. Функції держави у ринковій економіці	2
	Разом	30

8. Методи навчання

Інформаційно-рецептивний (розповідь, лекція, пояснення), проблемний виклад матеріалу (проблемна лекція, семінар-дискусія), репродуктивний (виконання тестових і практичних завдань), інструктивно-практичний (інструкція до виконання практичних завдань за наведеним алгоритмом), дослідницький (проблемне завдання, наукове «міні-дослідження»).

9. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами матеріалу навчального курсу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- поточний контроль виконання завдань (експрес-опитування, оцінювання виконання тестових завдань, задач, підготовка і захист рефератів/презентації);
- контрольні роботи за змістовими частинами;
- складання екзамену.

Методи контролю – це способи діагностичної діяльності, які дозволяють здійснювати зворотний зв'язок у процесі навчання з метою отримання даних про успішність навчання, ефективність навчального процесу. Методи усного контролю (бесіда або монологічна відповідь), методи письмового контролю (контрольні роботи, письмовий екзамен), дидактичні тести, практичні завдання, презентаційні завдання (реферати, презентації).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен

Поточне оцінювання та самостійна робота																	Підсумковий екзамен	Сума (зважена)
Змістова частина 1								Змістова частина 2									100	60/95
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	KP1	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	KP2		
3	3	3	4	3	3	4	5	3	3	3	3	3	4	4	4	5		

T1, T2 ... T15 – теми змістових частин.

Бали за темами змістової частини навчальної дисципліни складаються з 0.5 балу за присутність та оцінки таких видів роботи:

Домашнє завдання (T2,3,4,6,7,8,9,10,11,12,13) – до 1.5 балів.

Підготовка реферату/презентації – до 3 (4) балів.

Виконання практичних і тестових завдань, усна відповідь, активна участь у роботі – до 4 балів.

Додаткові бали нараховуються за участь у науково-практичних конференціях з підготовкою тез і доповіддю за тематикою навчального курсу – 5 балів.

Схеми оцінювання ХДАЕУ
Національна диференційована шкала

Оцінка	Мін. рівень досягнень	Макс. рівень досягнень
Відмінно/Excellent	90	100
Добре /Good	74	89
Задовільно/Satisfactory	60	73
Незадовільно/Fail	0	59

Шкала ECTS

A	90	100
B	82	89
C	74	81
D	64	73
E	60	63
Fx	35	59
F	1	34

12. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з навчального курсу «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня. 2023.

2. Методичні матеріали до самостійної роботи з дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня, що навчаються за ОП «Економіка» (спеціальність 051 Економіка), ОП «Облік і оподаткування» (спеціальність 071 Облік і оподаткування), ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» (спеціальність 072 Фінанси, банківська справа і страхування), ОП «Підприємництво торгівля та біржова діяльність» (спеціальність 076 Підприємництво торгівля та біржова діяльність). 2022. 31 с.

3. Тестові завдання з навчального курсу «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня. 2023.

4. Робочий зошит з дисципліни «Мікроекономіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету початкового рівня (короткого циклу), першого (бакалаврського) освітнього рівня. 2023.

13. Рекомендована література

Базова

1. Базилевич В.Д. Мікроекономіка. Практикум / [В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич]; за ред. В.Д. Базилевича. Київ, 2012. 491 с.
2. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка. Навчальний посібник для ВНЗ. Київ, 2016. 349 с.
3. Економічна теорія. Мікроекономіка. Підручник / [В. М. Тарасевич та ін.]; за ред. В.М. Тарасевича. Київ, 2012. 134 с.
4. Ігнатюк А. І. Мікроекономіка : підручник. Київ : Ліра-К, 2023. 420 с.
5. Кравченко О. А. Мікроекономіка: теорія і практика : навч. посіб. Одеса : Астропринт, 2022. 255 с.
6. Мікроекономіка. Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. Київ, 2008. 677 с.
7. Мікроекономіка: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків, 2022. 305 с.
8. Панчишин С. М Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник / за ред. С. Панчишина. Львів : Априорі, 2023. 648 с.
9. Піндайк Р. С., Рубінфелд Д. Л. Мікроекономіка / пер. з англ. Київ : Основи, 2020. 646 с.
10. Поплавська Ж.В., Крися О.Й. Мікроекономіка: Теорія і практика управлінської економіки. Навчальний посібник. Київ, 2016. 230 с.
11. Curtis D., Irvine I. Principles of Microeconomics. 2020. https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MIC_1/marketing/CI-Principles-of-Microeconomics-2020A.pdf
12. Mankiw, N. Gregory. Principles of Microeconomics. 5th Edition. <https://www.twirpx.com/file/536416/>
13. Varian, Hal R. Intermediate Microeconomics. A Modern Approach. Eighth Edition https://fac.ksu.edu.sa/sites/default/files/microeco-_varian.pdf

Додаткова

14. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка. Практикум. Київ, 2011. 400 с.
15. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка: Навч. пос. 2-ге видання, перероблене та доповнене. Київ, 2008. 438 с.
16. Липов В. Суперечності віртуальної конкуренції як результат алгоритмізації управління на цифрових платформах: інституційний контекст. *Економічна теорія*. 2022. №1. С. 26-44. URL: <https://doi.org/10.15407/etet2022.01.026>
17. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник / за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. Івано-Франківськ, 2015. 348 с.
18. Радіонов Ю. Д. Теорія виробництва і надання суспільних благ. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. №11. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10

&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvuumevcg_2017_11_31

19. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку: Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу. Київ, 2011. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Shumpeter_Yozef_A/Teoriia_ekonomichnoho_rozvytku_Doslidzhennia_prybutkiv_kapitalu_kredytu_vidсотка_ta_ekonomichnoho_ts/

20. Basic Microeconomics. Adapted from the original work by Professor R. Larry Reynolds, PhD Boise State University. 2011. URL: https://textbookequity.org/Textbooks/tbq_reynolds_microeconomics_07.pdf

21. Bartik, Alexander W.; Bertrand, Marianne; Cullen, Zoe; Glaeser, Edward L. The impact of COVID-19 on small business outcomes and expectations. *PNAS*. July 28, 2020. #117 (30) 17656-17666. URL: <https://doi.org/10.1073/pnas.2006991117>

22. [Microeconomics | Simple Book Production \(lumenlearning.com\)](https://lumenlearning.com/microeconomics/)

Інформаційні ресурси

1. Сайт Антимонопольного комітету України. URL: <http://www.amc.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

2. Сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

3. Сайт Міністерства цифрової трансформації України. URL: <http://www.dkni.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

4. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

5. Сайт журналу «Економічна теорія». URL: <http://etet.org.ua/>.

6. Сайт «Інвест-газети». URL: <https://investgazeta.ua/uk/> – Назва з титул. екрану.

7. Сайт Інформаційно-аналітичного порталу АПК України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua> – Назва з титул. екрану.

8. Сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org> – Назва з титул. екрану.

9. Сайт Міністерства економіки України. URL: www.me.gov.ua – Назва з титул. екрану.

10. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

11. Сайт Міністерства соціальної політики України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index> – Назва з титул. екрану.

12. Сайт Національного банку України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

13. Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua> – Назва з титул. екрану.

14. Сайт Світового банку / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.worldbank.org> – Назва з титул. екрану.

Питання до іспиту

1. Мікроекономіка як складова частина економічної теорії. Предмет та функції мікроекономіки.
2. Методологія мікроекономіки. Зв'язок з іншими науками та економічною політикою.
3. Основні характеристики мікросистеми. Економічні суб'єкти, їх роль та взаємодія (схема кругопотоку грошей та товарів в ринковій та змішаній економіці).
4. Індивідуальний і ринковий попит. Закон попиту. Цінові та нецінові детермінанти попиту.
5. Цінова еластичність попиту: концепції, види та чинники.
6. Еластичність попиту за доходом. Перехресна еластичність попиту. Взаємозв'язок коефіцієнтів.
7. Ринкова пропозиція. Закон пропозиції. Чинники пропозиції.
8. Еластичність пропозиції, її види та чинники, що на неї впливають.
9. Практичне використання теорії еластичності. Парадокс великого врожаю. Диференціювання ціни. Пояснення наслідків оподаткування.
10. Ринковий механізм взаємодії попиту та пропозиції. Ціна та обсяг рівноваги. Особливості рівноваги в короткостроковому та довгостроковому періоді.
11. Вплив на ринкову рівновагу державного контролю над цінами.
12. Моделі встановлення ринкової рівноваги.
13. Потреби та блага: визначення, класифікація.
14. Поняття корисності. Сукупна, гранична та середня корисність. Криві сукупної та граничної корисності, їх взаємозв'язок. Перший закон Госсена.
15. Функція корисності. Рівняння бюджетного обмеження споживача. Рівновага споживача з кардиналістських позицій.
16. Криві індивідуальності, їх властивості. Граничний коефіцієнт заміщення. Карта кривих індивідуальності.
17. Бюджетна лінія, її властивості. Ординалістська концепція рівноваги споживача.
18. Вплив зміни в доходах на споживання. Криві "споживання-дохід". Криві Енгеля. Закони Енгеля.
19. Вплив зміни цін на споживання. Крива "споживання-ціна". Побудова кривої індивідуального попиту.
20. Ефекти заміщення та доходу. Графічна інтерпретація за допомогою кривих індивідуальності та бюджетної лінії. Особливості дії ефектів доходу та заміщення для неякісних благ.
21. Фактори виробництва, їх класифікація. Виробнича функція. Властивості виробничої функції.
22. Економічна природа фірми. Трансакційні витрати. Основні організаційно-правові форми фірм. Види підприємств за розміром.
23. Сукупний, середній та граничний продукт змінного фактора у короткостроковому періоді. Криві сукупного, середнього та граничного продукту, їх взаємозв'язок.

24. Виробнича функція з одним змінним фактором, її графічне зображення. Закон спадної продуктивності змінного фактору виробництва.
25. Виробнича функція з двома змінними факторами. Ізокванта. Карта ізоквант. Гранична норма технологічного заміщення.
26. Пропорційна варіація факторів виробництва. Закон ефекту масштабу та його прояви.
27. Функція витрат. Ізокоста. Карта ізокост. Рівновага виробника. Траєкторія зростання.
28. Виробнича функція у довгостроковому періоді, її графік. Визначення оптимальної комбінації затрат факторів виробництва.
29. Суть витрат виробництва. Економічні та бухгалтерські витрати. Класифікація витрат. Явні та неявні витрати. Поняття про альтернативні витрати.
30. Короткостроковий період виробництва. Витрати виробництва у короткостроковому періоді. Криві короткострокових витрат та їх взаємозв'язок.
31. Довгостроковий період виробництва. Довгострокові витрати, їх криві.
32. Теорія фірми. Бухгалтерський, економічний та нормальний прибуток. Показники рівня прибутковості.
33. Визначники структури галузі. Види ринкових структур.
34. Ринок досконалої конкуренції: ознаки та ефективність.
35. Ринкова поведінка фірми за умов досконалої конкуренції у короткостроковому періоді.
36. Визначення ціни та обсягу виробництва фірмою на досконало конкурентному ринку у довгостроковому періоді. Галузева рівновага.
37. Характеристика монопольного ринку. Джерела монополізму. Види монополій. Показники монопольної влади.
38. Визначення ціни та обсягу виробництва фірмою-монополістом.
39. Цінова дискримінація: сутність, види.
40. Економічні наслідки монополізації галузі. Антимонопольна політика держави.
41. Характеристика олігопольного ринку. Економічні наслідки олігополії та можливості державного регулювання.
42. Моделі рівноваги за дуополії. Стратегії визначення ціни та обсягу виробництва фірмою на олігопольному ринку.
43. Олігополія: ламана крива попиту, таємні змови та легальні угоди, інші моделі ціноутворення.
44. Модель ринку монополістичної конкуренції, її недоліки та переваги.
45. Ринкова поведінка фірми за монополістичної конкуренції. Визначення ціни та обсягу виробництва у коротко- та довгостроковому періоді.
46. Нецінова конкуренція: зміст та передумови. Поглиблення диференціації продукту. Підходи до рекламної діяльності.
47. Ринки факторів виробництва: зв'язок з ринками товарів. Утворення похідного попиту. Визначники попиту на ресурс та його еластичності.
48. Визначення фірмою оптимального обсягу ресурсів у коротко- і довгостроковому періоді.
49. Особливості ринку праці. Заробітна плата. Ринкова та індивідуальна пропозиція праці.

50. Моделі ринку праці.

51. Капітал як фактор виробництва. Норма прибутку на капітал. Прийняття інвестиційних рішень. Поняття дисконтованої величини.

52. Пропозиція заощаджень. Позиковий відсоток. Чинники, що визначають ставку позикового відсотку.

53. Ринок землі. Особливості пропозиції землі як фактору виробництва. Рента. Ціна землі.

54. Поняття часткової та загальної рівноваги. Ефект зворотного зв'язку. Ефективність виробництва та ефективність обміну. Скринька Еджворта. Криві контрактів, споживчих можливостей, виробничих контрактів і виробничих можливостей.

55. Загальна ефективність конкурентних ринків. Ефективність і справедливість.

56. Функції держави у ринковій економіці. Суспільні блага: поняття та проблеми ефективного виробництва. Граничні суспільні витрати та граничні суспільні вигоди.

57. Зовнішні ефекти та шляхи їх корекції. Теорема Р.Коуза.

58. Асиметрія інформації та ризик.